

<http://www.document.ua/konvencija-z-viprobuvan-ta-kleimuvannja-virobiv-z-dorogocinn-doc5295.html>.

4. Закон України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» від 18.11.1997 № 637/97-ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/637/97>

5. Інструкція про здійснення державного експертно-пробірного контролю за якістю дорогоцінних металів, вставок дорогоцінного каміння, виробів з них та матеріалів, що містять дорогоцінні метали та вставки дорогоцінного каміння [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0874-99>.

УДК 657

Іванков В.М.

здобувач

напряму підготовки «Облік і аудит»

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

м. Київ, Україна

Кузьмінський Ю.А.

д.е.н., професор

завідувач кафедри бухгалтерського обліку

науковий керівник

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

м. Київ, Україна

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ РИЗИКІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Невизначеність щодо можливого одержання позитивного або негативного результату інноваційного продукту на кожній стадії інноваційного процесу – є головною особливістю інноваційної діяльності, що характеризує її як високо ризиковану підприємницьку діяльність.

А тому середовище інноваційної діяльності, яке несе в собі фактори ризику має бути об'єктом управлінського обліку інновацій на всіх її етапах.

З метою дослідження сутності поняття інноваційний ризик нами проведено дослідження існуючих підходів до його тлумачення

Трактування поняття ризик інновацій необхідно здійснювати, ураховуючи складну природу ризику як фактору (причину) змін у діяльності підприємства, яка приведе до появи різних наслідків певних подій як форми прояву ризику інноваційної сфери[1, 2, 3, 4, 5].

На нашу думку під ризиком інновацій для цілей управлінського обліку необхідно розуміти наслідки ймовірної події – втрати чи вигоди матеріального та нематеріального характеру, що сформувалися під впливом дії факторів невизначеності зовнішнього та внутрішнього середовища в результаті інвестування коштів в інновацію на усіх етапах її впровадження.

Так як ефективність управління ризиками залежить від адекватної ідентифікації особливостей конкретного виду ризиків, з метою застосування до нього індивідуальної технології управління, то методичним інструментом ідентифікації ризику як об'єкту обліку – є його типізація за певними класифікаційними ознаками.

До сьогодні в економічній науці не існує чіткої та загальноприйнятої класифікації ризику інновацій, та її відсутність як систематизовану та згруповану спільність характеристик в обліковій науці. В першу чергу це пов'язано з складною природою ризику, що має різні форми прояву та спільні характеристики за різними ознаками різних класифікаційних груп (один і той самий ризик за класифікаційними ознаками відносяться до різних груп). Крім того один і той самий ризик визначається різними термінами, а іноді замість ризику класифікують причини (фактори) або наслідки його прояву.

Головною класифікаційною ознакою для поділу ризиків інноваційної діяльності вважаємо за доцільне покласти ознаку запропоновану в роботі Васильєвої Т.А. А саме чіткого розмежовувати сфери прояву ризику на дві складові: специфічного (індивідуального) та неспецифічного (загального) прояву. Дана ознака дозволяє виділити специфічні ризики, що пов'язані із самою суттю інновації (розробка та реалізація нововведень) та неспецифічні ризики, що пов'язані з впровадженням інновації (інноваційного проекту та інноваційної діяльності), що є характерними для проектних ризиків та ризиків підприємницької діяльності [6, с.111].

Прикладом специфічних ризиків є науково-технічний ризик, ризик оригінальності розробки ризик, технологічної неадекватності, ризик забезпеченості та охорони прав інтелектуальної власності, ризик фінансової та кадрової неадекватності [6, с.112].

Прикладом неспецифічних за сферою прояву є фінансові, інвестиційні, виробничі, збутові, економічні, управлінські, соціальні, політичні, екологічні, техніко-технологічні, а за етапами інноваційного проекту - фундаментальних досліджень, прикладних досліджень, дослідно-конструкторських робіт, передінвестиційні, інвестиційні, експлуатаційні, ліквідаційні [1, 2, 3, 4, 5].

Досліджений підхід до класифікації ризику інновацій дозволить більш точно ідентифікувати та оцінити рівень ризику за ймовірністю та впливом на результати інноваційної діяльності; більш точно розрахувати витратні та доходні характеристики кожного виду ризику; виділити релевантні фактори (показники) виникнення ризику для їх контролю за встановленими кількісними характеристиками, не акцентую увагу на некерованих параметрах; точніше визначати вартісну оцінку початкового та фінального рівня ризиків.

Зазначений методичний підхід до класифікації ризику дозволить визначити в управлінському обліку ризик як за наслідками (показники витрат і доходів під впливом ризику), так і за факторами (показниками) впливу (показники кількісно-якісних характеристик проявів ризику).

У загальному сенсі фактори (показники) ризику розглядаються як причини настання певних наслідків ризикових подій (наслідків), до яких відносяться умови і особливості функціонування суб'єкта господарювання, а також властивості його економічної діяльності [7, 8, 9].

Так до факторів (показників) ризику інновацій на стадії науково-дослідних робіт (НДР) відносяться: неправильна інтерпретація результатів і (або) вибір шляху реалізації фундаментальних досліджень, на яких базується НДР; втрата ключових співробітників, які здійснюють НДР в рамках проекту; недостатність науково-технічного потенціалу; невірно обраний напрям НДР; неможливість реалізувати результат фундаментальних досліджень на даному рівні розвитку НДР; помилки розрахунків, недоробки [6, с. 117].

Отже управлінський облік ризиків має ефективно забезпечувати стратегічне управління інноваційною діяльністю в умовах невизначеності та ризику на різних стадіях життєвого циклу інновацій.

Сучасна парадигма стратегічного управління інноваційним бізнесом дозволяє розглядати управління ризиками на основі відхилень фактичних показників від умовних розрахунків бажаних показників як контроль досягнення поставлених цілей, що формалізовані за стадіями інноваційного процесу. Означене розкриває управлінський облік інноваційних ризиків як функцію ризик-орієнтованого управління щодо реалізації стратегічних цілей шляхом корегування показників на рівень впливу ризику.

Даний методичний підхід дозволяє органічно поєднати інтегровані системи управління ефективністю інноваційної діяльності підприємства на основі оцінки показників результативності з системами управління ризиками, на основі запровадження обліку характеристик (параметрів) як наслідків (показників) ризикової події, так і факторів (показників) його впливу, що значно розширить інформаційні можливості управлінського обліку інноваційної діяльності.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гольдштейн Г.Я. Стратегический инновационный менеджмент: тенденции, технологии, практика. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2002. – 179 с.
2. Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. За редакцією В.О. Василенко. – Київ: ЦУЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.
3. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком : [навч. посіб.] / С.М. Ілляшенко; 2-ге вид., перероб. і доп. – Суми : Університетська книга; К.: Княгиня Ольга, 2005. – 324 с.
4. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком [Текст] : моногр. / За заг. ред. О. А. Біловодської. – Суми : Університетська книга, 2010. – 432 с.

5. Грачева М. В., Ляпина С. Ю. Управление рисками в инновационной деятельности. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 351 с.

6. Риск-менеджмент инноваций. Васильева Т.А., Диденко О.Н., Р54 Епифанов А.А. и др. – Сумы: «Деловые перспективы», 2005. – 260 с.

7. Ілляшенко С.М. Економічний ризик: Навчальний посібник. 2-ге вид., доп. перероб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 220 с.

8. Вербіцька І.І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур / І.І. Вербіцька // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 5(22). – С. 282–291.

9. Риск-менеджмент инноваций. Васильева Т.А., Диденко О.Н., Р54 Епифанов А.А. и др. – Сумы: «Деловые перспективы», 2005. – 260 с.

УДК 657

Кесарчук Г.С.

к.е.н., доцент

доцент кафедри обліку і аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Важливою передумовою прийняття оперативних і далекоглядних рішень щодо управління господарською діяльністю підприємства є повна, правдива та об'єктивна інформація про економічний стан підприємства, джерелом якої виступають дані бухгалтерського обліку та звітності. Проте, внаслідок існування певних причин, як об'єктивних так і суб'єктивних, виникають розбіжності між даними обліку і фактичною господарською діяльністю, і, як наслідок, відбувається викривлення показників звітності підприємства.

У процесі глобалізації світової економіки важливим є забезпечення якісних характеристик фінансової звітності українських підприємств, що передбачені як національними, так і міжнародними стандартами обліку. Інвентаризація є одним із факторів, які обумовлюють достовірність та зрозумілість показників фінансових звітів.

На сьогодні інвентаризація виконує три основні функції:

- економічну (як елемент обліку та контролю);
- соціальну (як форма участі в організації обліку та контролю);
- виховну (як засіб виховання дбайливого ставлення до майна) [3].

Суть інвентаризації частково розкривається через її мету, яка полягає у здійсненні контролю за наявністю та станом об'єктів інвентаризації (активів, зобов'язань та контролю), за достовірністю бухгалтерського обліку та фінансової звітності.